

anden æret Taler (N. Sager) som Beviis paa Anviisningers Fortræffelighed har henviist til Entreprenørerne for den nyeste Jernbane, der trække paa forskjellige Steder, hvor de have Penge disponible, saa maa jeg spørge: Hvad er der da i Veien for, at de trække Buxler paa disse Steder, som jo dog er Meningen med Buxler. Ved at give en Anviisning istedetfor en Buxel slipper man for Buxelret og Stempling; men jeg skal henstille, navnlig til dem, som ikke ere Jurister, og bede dem at lægge Mærke dertil, at man under Navnet „Anviisning“ giver et Papir, som med Hensyn til Transportpaategningerne ikke har Noget at bethyde, og som aldeles mangler en Buxels Karakter og Betydning. Det er jo forlængst anerkjendt af Alle, at Buxlen er en stor og ubmærket Opfindelse, at den er den store Ophængning i Omsetningen; hvorfor bruger man da ikke Buxlen, som foruden den lille Omstændighed, at den er stemplet, der interesserede mig i dette Tilfælde, da jeg som Indenrigsminister skal varetage Intradernes Læb, er bunden til visse bestemte Former, saa at man ikke behøver at omgaae eller undgaae at give bestemt Svar, naar der spørges, hvad Endossement paa en Buxel har at bethyde. — Der er ikke om dette Punkt blevet anført Noget, der skulde bevæge mig til at fravige min Mening. Jeg har fra første Tærd sagt, og jeg skal gjentage det, at hvis man med Hensyn til Sparekassereguleringerne vil tage en udtrykkelig Bestemmelse, saa skal jeg ikke have Noget derimod, kun skal jeg bemærke, at Sparekassereguleringer, der lyde paa Nummer og svare til et Navn, ikke lyde paa Ihændehaveren; det er uafviselig godgjort derved, at Sparekassers vigtigste Rettighed er den særlig lettede Afgang, de have til Mortifikation — eller som Wikuben kalder det Amortifikation — men Mortifikation af et Dokument, lydende paa Ihændehaveren, er en Utting.

Winther: Der er to Ytringer af den ærede Indenrigsminister, som jeg skal tillade mig at udtale mig om. For det Første udtalte den ærede Minister som Noget, der skulde være det Ledende ved at give Begunstigelsen til ny oprettede Sparekasser og lignende Instituter,

at der maatte være Trang til saadanne Instituter, og han yttrede navnlig, at der efter hans Overbeviisning var et tilstrækkeligt Antal deraf for at kunne optage de disponible Kapitaler. Der er imidlertid et andet Hensyn, som jeg troer ogsaa maatte komme i Betragtning, og som jeg vilde ønske, at den ærede Minister vilde tage. De bestaaende Sparekasser kunne nemlig undertiden bestyres paa en saadan Maade, at de ikke gjøre den Gavn, som maa ønskes, og at der altsaa kan være Trang til en ny Sparekasse ved Siden af en bestaaende. Jeg har netop i disse Dage seet et Exempel paa, at en saadan Sparekasse er opstaaet i en By, hvor der vel er en isorveien, men som bestyres saaledes, at navnlig Landboerne [saa] at sige slet ikke kunne drage nogen Nytte af de indskudte Penge, uagtet de fleste Penge komme fra Landboerne selv; det er i Aarhus, hvor der for nogle Dage siden er stiftet en Landboesparekasse. Jeg troer, at der ogsaa maa tages Hensyn til, om Folk paa Stedet finde Trang til en saadan Kasse, og om de ville gjøre Opoffrelser for at bringe den istand. Det andet Punkt, jeg skal omtale, angaaer det Slags Dokumenter, som kaldes Aktier — om det er det rigtige Navn, veed jeg ikke, men de kaldes saaledes — og som gives Folk, der ellers vilde benytte Sparekasserne, som Garanti for deres Penge, naar de ville trække dem ud af vedkommende Sparekasse. Det er ikke sagt, at Pengene sættes ind, fordi man haaber at faae en særdeles Gevinst; i den nye Sparekasse, som jeg nævnte, er det saaledes udtrykkelig bestemt, at de, der indstyre Penge, skulle — idetmindste foreløbigt — kun have $3\frac{1}{2}$ pCt.; man seer altsaa, at det ikke altid ser Haab om nogen særdeles Fordeel, der bevæger Folk til at anbringe deres Penge paa denne Maade, men at det ogsaa kan være en Opoffrelse for at tilvejebringe et Institut, hvortil der efter Vedkommendes Overbeviisning er Trang. Dokumenter som de nævnte troer jeg derfor nok kunde fortjene at være stempelfrie, og jeg vil derfor ønske, at Endringsforslaget under Nr. 1 maatte blive vedtaget, for at idetmindste den nævnte Slags Aktier kan komme til at nyde Godt af Stempelfriheden.